

Äimmõsmuuttâs Lappist – Tuâjnmängstõs

Õhttjõs- le'be joukktuâjj, va'stteei: _____

_____ Pei'vvmie'rr: _____

Jää'dtõs

Tobdstõõttâd Äimmtiõtti stroi'ttel rapo'rtte Äimmõsmuuttâs Lappist da va'stteeid vue'lnn åârrai tuâjaid jii'jjed saa'nivui'm. Vuei'ttve'ted åâ'nned vie'kken rapoort, kee'rij ool piiijmõõžžid da joukksagstõõllmõõžžid.

Ilmastonmuutos Lapissa:

helda.helsinki.fi/items/653e681e-8a12-4d81-b7e7-aace182e86df

1. Äimmõsmuttâz ouddnummuž jâ'ttelvuõtt

Rapoort käpplõk 1 jää'dtõs

Mii lij äimmõsmuttâz jâ'ttelvuõtt?

a) Lää'ddjânnmest ko ve'rddeet puk jee'res maailma

b) Lappist ko ve'rddeet puk jee'res maailma

2. Bioäimmõõzz indikaattor

Mõõntõõllmõõžž (seeid 7–9)

Mii da mä'htt äimmõsmuttâz tu'tk'keet? Peäggat indikaattoo'rid, ko'id ää'net äimmõsmuttâz tu'tkkummšest. Indikaattor lij kvalitatiivlaž le'be kvantitatiivlaž mittar, kää'tt oudd teâđ šõŋŋ- da äimmõsjeällmõõžžin da tõi muttsin.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____
9. _____
10. _____

3. Vuâmmšum bioäimmõõzz muuttâs

Vuâmmšum bioäimmõõzz muuttâs (seeid 9–16)

Tu'tk'ked teätt-taaulid 1. da 2. da kaartid, koin čuä'jtet bioäimmõõzz indikaattoo'rid mäddkaart ä'lnn. Kovvõöl, måkam muttsid kuei't verddõõllâmpââi kõõškâst vuäitt vuâmmšed puõ'tti tuejee'jin?

1. Ee'jj kõskktemperatuur _____

2. Teermļaž šõddâmpââi kookkadvuõtt _____

3. Puõlâšpee'vi mie'rr vue'ss-kie'ssmannust _____

4. Ee'jj â'brmeä'r _____

5. Muõttkättõspee'vi mie'rr _____

4. Mainstâ'ttemtuâjj

Saaggtõõl õhttu le'be paarinad ää'jj, ääkk, le'be jee'res vuõrâsoummu.
Vuäitak ää'nned vie'kken kõõččmõõžžid tä'st vue'lnn. Jõs haa'lääk, vuäitak lâä'ssen liântteed
mainstâttmõõžž ouddm. te'lfoo'nin. Taarb mie'ldd vuäitak ää'nned lâä'sspõ'mmai.

Ķeän mainstõ'ttik? _____

Måkam muttsid son lij vuâmmšam:

a) Ä'lddluâđast? _____

b) Äimmõõzzâst da šõõŋâst? _____

c) Mä'htt vuâmmšum muttâz lie vaaiktam tuu mainstâttam oummu jie'llma?

- arggpei'vv da jälstummuš (paakkummuš, čuäçckummuš)
- šõddâmpââi kookkadvuõtt (mue'rjjuussmõš, kuõbbri noormõš, šõddummuš muõrrkarddsest)
- tää'lv da kie'zz ouddâl da ää'n
- ää'br, muõtt da kääškõk

5. Õhtekeässmõš jooukâst

Ve'rrdōōl mainstâtmmōōžžid. Måkam õhttsaž vuâmmšōōzz pājje ou'dde?

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

6. Kreevsõs tuâjj (va'lljed õõut)

- ☐ **Plakatt:** Äimmõsmuttâz vaaiktõs tââv oummu le'be jie'li jie'llma
- ☐ **Kreevsõs tuâjj:** Maainâs, tivtt, laull, rap ljn. mainstättmõõžž vuâðald

Kreevsõs tuâj idea / teem / nõmm: _____

Maacctōs: U'čtee'l vuä'ppõõzz meâldlânji.